

2022 йил 27 октябрь

№ РС-61-22

Тошкент шаҳри

**Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Фуқаролик ишлари
бўйича судлов ҳайъати томонидан 2022 йилнинг учинчи чорагида
кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича
суд амалиёти обзори тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Суд-ҳуқуқ тизимини янада такомиллаштириш ва суд ҳокимияти органларига ишончни ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2018 йил 13 июлдаги ПФ-5482-сонли Фармони, Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раёсатининг “Суд амалиёти обзорларини тайёрлаш ва эълон қилиш тўғрисида” 2018 йил 27 июлдаги РС-44-18-сонли қарорининг ижросини таъминлаш мақсадида Олий суднинг Фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати томонидан 2022 йилнинг учинчи чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори тайёрланди.

Олий суд Фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатининг ўтган даврдаги фаолияти таҳлилларига кўра, судлов ҳайъати томонидан Олий суднинг 2022 йил учун мўлжалланган иш режаси, дастурлар ва йўл хариталарида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан муайян ишлар амалга оширилган.

Статистик таҳлиллар шуни кўрсатмоқдаки, Олий суднинг Фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатига 2022 йилнинг тўққиз ойида жами кассация тартибида келиб тушган 3 821 та шикоятдан (такрорий шикоят бўйича келиб тушган ва кўрилган ишлар бундан мустасно) 2 550 таси судлов ҳайъатида кўриб чиқилган.

Кўриб тамомланган 2 550 та фуқаролик ишининг 2 103 та ёки 82,5 фоизи бўйича суд қарорлари ўзгаришсиз қолдирилган, 327 та иш бўйича суд қарорлари бекор қилинган, 120 таси бўйича суд қарорлари ўзгартирилган.

Суд ҳужжатлари бекор қилинган жами 327 та ишдан 22 таси биринчи инстанция судларига, 19 таси апелляция инстанциясига янгидан кўриш учун юборилган, 205 та иш бўйича янги ҳал қилув қарори чиқарилган, 68 та иш бўйича апелляция ва кассация инстанцияси ажримлари бекор қилиниб, биринчи инстанция суди қарорлари ўз кучида қолдирилган, 9 та иш бўйича суд қарорлари бекор қилиниб, фуқаролик ишлари иш юритишдан тугатилган, 4 та иш бўйича суд қарорлари бекор қилиниб, даъво аризаси кўрмасдан қолдирилган.

Статистик таҳлиллар орқали Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодексининг 2-моддасида белгиланган суд ишларини юритиш

мақсади ва вазифаларига қуйи судлар томонидан қанчалик даражада эришилганлигини баҳолаш мумкин.

Судлов ҳайъатида тамомланган ишларнинг 621 тасини Тошкент шаҳар, 302 тасини Тошкент вилояти, 235 тасини Самарқанд вилояти, 185 тасини Фарғона вилояти, 181 тасини Қашқадарё вилояти, 131 тасини Бухоро вилояти, 127 тасини Сурхондарё вилояти, 124 тасини Хоразм вилояти, 120 тасини Наманган вилояти, 112 тасини Андижон вилояти, 99 тасини Қорақалпоғистон Республикаси, 91 тасини Жиззах вилояти, 76 тасини Навоий вилояти, 60 тасини Сирдарё вилояти ва 14 тасини Ҳарбий суди, 2 тасини Олий судда кўрилган ишлар ташкил этади.

Бундан ташқари, 45 та иш қайта кассация тартибида Олий суднинг Фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатида кўриб чиқилган.

Судлов ҳайъати томонидан қайта кассация тартибида кўрилган 45 та ишнинг 7 таси бўйича суд ҳужжатлари ўзгаришсиз қолдирилган, 4 таси ўзгартирилган, 34 таси бўйича барча суд қарорлари бекор қилиниб, шундан 20 таси бўйича янги қарор қабул қилинган, 14 таси биринчи, апелляция ва кассация инстанцияларига янгидан кўриш учун юборилган.

Судлов ҳайъати томонидан ўтган давр мобайнида низолар бўйича кўрилган 35 та иш бўйича хусусий ажримлар чиқарилган, 29 та иш бўйича Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодекси 275-моддасининг бешинчи қисми талабига кўра, жиноят иши кўзғатиш тўғрисидаги масалани ҳал этиш учун прокурорга хабарномалар юборилган.

Ишларни биринчи ва апелляция инстанцияси судларида кўришда моддий ва процессуал ҳуқуқ нормаларини қўллашда хатоликларга йўл қўйилганлиги сабабли, кассация инстанцияси суди томонидан суд қарорлари ўзгартирилган ва бекор қилинган.

Бу даврда кредит шартномаларидан келиб чиқадиган низолар, оила низолари билан (хусусан, никоҳдан ажратиш) боғлиқ низолар, қарз муносабатларидан келиб чиқувчи низолар, меҳнат ва уй-жой (уйга киритиш, уйдан кўчириш ва бошқа) низолари билан боғлиқ ишлар сони бирмунча кўпайган.

2022 йилнинг учинчи чорагида эр-хотиннинг мол-мулки (умумий ва алоҳида мулк деб топиш, бўлиш ва улуш ажратиш) юзасидан низолар, меросга оид низолар (меросхўр деб топиш ва бўлиш), битимлар билан боғлиқ ва болалар тарбиясига оид ишларни кўриш жараёнида процессуал ҳуқуқ нормаларини қўллашда айрим судлар амалиётида хатоликларга йўл қўйилган.

Суд амалиёти обзори натижаларига кўра, биринчи ва апелляция инстанцияси судлари томонидан айрим ишларни кўришда Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодекси ва бошқа қонунчилик ҳужжатлари, шунингдек Олий суд Пленумининг қарорларида берилган тушунтиришларга риоя қилмаслик ҳолатларига йўл қўйилаётганини кўриш мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати томонидан 2022 йилнинг учинчи чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори муҳокама қилиб, “Судлар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 28-моддасига мувофиқ, Олий суд Раёсати

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати томонидан 2022 йилнинг учинчи чорагида кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича суд амалиёти обзори иловага мувофиқ маълумот учун қабул қилинсин.

2. “Ўзбекистон Республикаси Олий суди Ахборотномаси” ҳамда “Куч-адолатда” газетаси бирлашган таҳририяти (Ш.Ҳамроев), “Одил судлов” – “Правосудие” журнали таҳририяти (К.Убайдиллоев), Олий суднинг Жамоатчилик ва оммавий ахборот воситалари билан ҳамкорлик бошқармаси (А.Абидов), Ахборот-коммуникация технологияларини жорий қилиш ва ахборот хавфсизлигини таъминлаш бошқармаси суд амалиёти обзори Ўзбекистон Республикаси Олий суди Ахборотномаси, “Одил судлов” – “Правосудие” журнали ҳамда Олий суднинг веб-сайтида эълон қилинишини таъминласин.

3. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати (Г.Парпиева) ҳамда вилоят ва унга тенглаштирилган судлар раислари зиммасига:

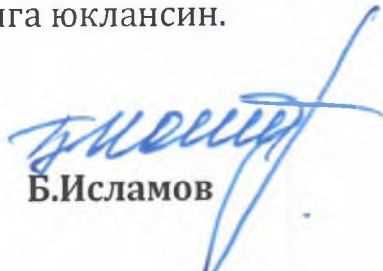
суд амалиёти обзори барча судьялар иштирокида ўрганиш мақсадида **2022 йил ноябрь ойида** видеоконференцалоқа режимида семинар машғулотини ўтказиш;

суд амалиёти обзори вилоят ва унга тенглаштирилган судларнинг фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати, фуқаролик ишлари бўйича туманлараро, туман ва шаҳар судларининг ҳар бир судьясига реестр орқали етказилишини таъминлаш юклансин.

4. Ушбу қарор вилоят ва унга тенглаштирилган судларга, фуқаролик ишлари бўйича туманлараро, туман, шаҳар судларига амалиётда фойдаланиш ва ишларни кўришда йўл қўйилаётган камчиликларга чек қўйиш чораларини кўриш учун юборилсин.

5. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг ўринбосари - фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъатининг раиси Ҳ.Турахужаев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Олий суди раиси

Б.Исламов